

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

7/7958

Sayı : B.13.APK.0-12-00-00/ 32-3913
Konu : Yazılı Soru Önergesi

25 EKİM 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07/10/2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-13882 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Prof. Dr. Hakkı AKALIN'a ait 7/7958 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur

506 sayılı Kanuna 3395 sayılı Kanunla eklenen Geçici 70 inci madde gereğince geçici gösterge satın alma yoluyla borçlanarak Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olan veya aylıkları yükseltilecek ve kamuoyunda süper emekli olarak bilinen emekli, dul ve yetimlerin aylıkları ile borçlanma kapsamı dışında tutulan diğer emekli aylıkları arasında 4 kat kadar fark oluşması söz konusu emeklilerin yakınmalarına ve yargı organlarına başvurularına yol açmış, maddenin Anayasaya aykırılığı gerekçesiyle yedisi Yargıtay 10 uncu Hukuk Dairesi, üçü de Samsun İş Mahkemesinin müracaatı üzerine, Anayasa Mahkemesi'nde açılan toplam on iptal davası sonucunda, ilgili madde, Anayasanın 2 nci maddesindeki sosyal devlet ilkesine, 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesine ve 60 ıncı maddesindeki sosyal güvenliğin temel ilkelerine aykırı bulunarak Yüksek Mahkemece iptal edilmiş, ancak kararın yayımlandığı günden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmesi öngörülmüştür.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile ortaya çıkan boşluğun doldurulması amacıyla 29/12/1988 tarihinde yürürlüğe giren 3522 sayılı Kanunla 506 sayılı Kanuna eklenen Geçici 75 inci madde gereğince, borçlanma hakkından yararlanmamış emsal emeklilerin aylık tutarları (sosyal yardım zammı dahil) kendilerine ödenmekte olan aylık tutarını (sosyal yardım zammı dahil) geçeceği tarihe kadar, geçici gösterge aylığına hak kazananların aylıklarında , katsayı, gösterge tablosu ve sosyal yardım zammındaki değişiklikler nedeniyle, herhangi bir artış yapılmayarak, bu aylıkların dondurulmuş olarak ödenmesi suretiyle normal ve süper emekliler arasında eşitlik sağlanması amaçlanmıştır.

3522 sayılı Kanunun Anayasanın çeşitli maddelerine aykırı olduğu ileri sürülerek kanunun iptali istemiyle yapılan başvuru üzerine, bu defa Yüksek Mahkemece açılan iptal davası reddedilmiş, ancak red kararında, Geçici 70 inci madde ile getirilen borçlanma sisteminin Anayasaya aykırılığı ve kazanılmış haktan söz edilerek, aynı statüde farklı aylıkların ödenmesini sürdürmenin olanaksız olduğu karara bağlanmakla birlikte iptal sonucu bu kişilerin mağduriyetleri varsa, bunun telafi edilmesinin kamu yararına olacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, 01/01/1991 tarihinde yürürlüğe giren 3702 sayılı Kanunla yeni bir düzenlemeye gidilerek söz konusu Kanunla 506 sayılı Kanuna eklenen Geçici 76 ncı madde gereğince süper emeklilere "telafi edici ödeme" adı altında bir ek ödeme yapılmaya başlanmıştır.

3395 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 09/07/1987 tarihi itibariyle geçici gösterge satın alma yoluyla borçlanarak Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olan veya aylıkları yükseltilecek süper emeklilere aylıklarıyla birlikte telafi edici ödemeleri, diğer emeklilere uygulanan aylık artış oranlarıyla paralel olarak yapılmakta olup, bu kimselerin aylıklarını artırmaya yönelik ayrıca bir çalışma bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan